

Oversættelse

Gensvar til Bárður á Steig Nielsen på Javnaðarflokkurins hjemmeside (lagt på hjemmesiden den 8. juni, men dateret den 9. juni 2025)

Javnaðarflokkurin vil have praktiske løsninger

Det var af samme grund nedslående at høre formanden for Sambandsflokkurin i radioen sætte sig med korslagte arme og ikke ville være en del af et nationalt kompromis om Færøernes forfatningsretlige stilling – fordi han ikke kunne tilslutte sig det, der nu ligger på bordet – samtidig med at han indrømmede, at der ikke ligger noget på bordet at tage stilling til.

Anerkender udfordringen

Det er et faktum, at Færøerne ikke kan få de nødvendige udenrigspolitiske beføjelser under den nuværende hjemmestyreordning. Det har alle partier i Lagtinget erkendt. Også Sambandsflokkurin. Den berømte harmonika, som Javnaðarflokkurins lagmand, Atli Dam så præcist plejede at sammenligne hjemmestyreløven med, kan ikke trækkes meget længere ud.

Det må vi forholde os til – og gøre noget ved.

For snævre rammer

Det er der flere årsager til. Verdenssituationen kræver, at Færøerne sidder med ved bordet og deltager i eget navn i en tid, hvor de strategiske og økonomiske interesser er store i vores nærområde.

Det er der intet kontroversielt i. I Danmark forstår og støtter man vores ønske om større udenrigspolitisk selvbestemmelse. Det har statsministeren sagt flere gange – at vi skal samarbejde som tre lige-stillede lande i et fællesskab.

Der er mange eksempler på, at rammerne er blevet for snævre.

I mange år har vi på Færøerne ønsket selvstændigt medlemskab af WTO. Det er nødvendigt, fordi WTO fastsætter reglerne for international handel. Som medlem forbedres Færøernes muligheder for at indgå nødvendige handelsaftaler med andre lande, hvilket vil være grundlaget for større økonomisk værdiskabelse. Situationen er nu den, at selvom Færøerne opfylder WTO's betingelser for medlemskab, så mener man i Danmark, at grundloven ikke tillader det.

De fleste internationale organisationer er for selvstændige lande, og kun i helt særlige tilfælde fraviges denne grundregel. Det har vist sig i Nordisk Råd.

I NEAFC og NAFO har Færøerne heller ikke de samme rettigheder og muligheder som andre medlemslande. Hvis Færøerne skal med i EFTA, hvilket ville give os adgang til en række tiltrængte frihandelsaftaler, kræver det, at Danmark bliver medlem på vegne af en geografisk del af Danmark, hvorfor det danske EU-medlemskab skal tilpasses til den situation. Og færøske atleter kan ikke deltage i OL under eget flag, fordi vi ikke opfylder betingelserne.

Oversættelse

”Nýtt Samband” (Ny Samhørighed)

Sidste år kom Sambandsflokkurin med et tiltrængt politisk udspil om at forny rigsfællesskabet, idet partiet anerkender, at vi har behov for større råderum og udvidede rammer at agere indenfor.

Udfordringen er bare, at den selvstyrelov, som Sambandsflokkurin foreslår, ikke giver Færøerne større udenrigspolitiske beføjelser. Og det ved Sambandsflokkurin også godt. De organisationer, vi ønsker fuldt medlemskab af, tillader ikke færøsk medlemskab under de nuværende rammer.

Mens Sambandsflokkurin foreslår en løsning, som ikke rykker os ud af stilstanden, så ønsker Javnaðarflokkurin en praktisk løsning, som løser den udfordring, vi står overfor – samtidig med at vi bevarer de rettigheder, vi har i rigsfællesskabet nu.

Løsninger på bordet

Derfor er lagmanden gået i gang med at gentænke rammerne, så Færøerne kan få de udenrigspolitiske beføjelser, vi har brug for.

Der er forskellige muligheder for at etablere et praktisk fællesskab med tre selvstændige lande i et stærkt fællesskab, og det skridt skal vi tage sammen og i enighed – både på Færøerne og i Danmark.

Det kræver først og fremmest, at vi finder løsninger i stedet for forhindringer.